

Asia: VN/2160/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Kysymykset lausunnon antajille

Millaisia huomioita teillä on oppivelvollisuuslakiin liittyvistä muutosehdotuksista?

Suomen Kuurosokeat ry katsoo, että oppivelvollisuuden suorittaminen nuorten työpajatoiminnassa on kannatettavaa. Esimerkiksi osalle kuurosokeista nuorista, joiden äidinkieli on viittomakieli, perinteiset koulutuspolut voivat olla hankalia. Työpajoissa voi olla paremmat mahdollisuudet tukea nivelvaiheessa olevia kuurosokeita nuoria niin, että he paremmin kiinnittyvät jatkokoulutuksiin ja myöhemmin työelämään. Perustaitojen, kuten luku- ja kirjoitustaidon puutteita voidaan mahdollisesti parantaa työpajoissa, joissa yksilöllinen tuki on saatavilla paremmin. Tässä tulee huomioida riittävät apuvälineet ja resurssit tukeen ja ohjaukseen.

Suomen Kuurosokeat ry tuo esiin, että esimerkiksi viittomakielisen kuurosokean henkilön suomen kielen taidoissa voi olla peruskoulun jälkeen huomattavia puutteita. Nämä kansalaisen perustaidot ovat erityisen tärkeitä koko tulevaa elämää ajatellen.

Näiden opiskelijoiden kohdalla tulee miettiä, onko TUVA-koulutus riittävä korjaamaan puuttuvaa tai heikkoa luku- ja kirjoitustaitoa. Vaatimustason alentaminen ei saa heikentää opiskelijan perustaitojen hallinnasta huolehtimista: perustaitoja ovat lukeminen, kirjoittaminen, laskeminen ja nykyään myös digitaidot.

On tärkeää, että tutkinnon suorittaminen on maksutonta kaikille oppivelvollisille ja Suomen Kuurosokeat ry pitää tärkeänä, että majoitus - ja matkakorvaussääntelyä uudistetaan. Sopivaa koulutusta ei aina välttämättä löydy läheltä.

Järjestöillä on perinteisesti ollut vahva rooli työpajatoiminnan tuottamisessa ja tätä asiantuntijuutta tulee jatkossakin pystyä hyödyntämään.

Millaisia huomioita teillä on tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettuun lakiin liittyvistä muutosehdotuksista?

Suomen Kuurosokeat ry kannattaa esitettyjä muutoksia. Opiskelupaikkojen riittävyys on turvattava samoin erityisopetuksen ja opiskeluhuollon.

Koulutuksen järjestäminen osatoteutuksena mahdollistaa puutteellisten taitojen oppimista yksilöllisen tarpeen mukaan. Opiskelijaryhmät ovat hyvin moninaisia ja osa nuorista tarvitsee keskimääräistä enemmän erityisesti yksilöllistä tukea ja ohjausta. On myös tärkeä kiinnittää huomiota, että TUVA-koulutus kytkeytyy tiiviisti muihin nuoren tarvitsemiin palveluihin esim. järjestöjen ja hyvinvointialueiden tuottamiin palveluihin.

Millaisia huomioita teillä on perusopetuslakiin, ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin ja lukiolakiin liittyvistä muutosehdotuksista?

Oppivelvollisten pääsy toiselle asteelle tai siihen valmentavaan koulutukseen on kannatettavaa. Kuurosokeiden viittomakielisten nuorten kohdalla on tärkeää, ettei oppivelvollisuuden nivelvaiheissa tule pitkiä katkoksia. Pitkät katkokset aiheuttavat helposti syrjäytymistä jonka seurauksena myös koulutuspolulta putoaminen on mahdollista. Tällä on vaikutuksia koko myöhempään elämään.

Kaaja Taru

Suomen Kuurosokeat ry - Vaikuttamisen ja oikeuksienvälön työryhmä